

عنوان: بررسی شیوع عفونت بیمارستانی با مقاومت چند دارویی در بیماران بستری شده در بخش ICU مرکز آموزشی پزشکی درمانی شهید رجایی کرج در سه ماهه اول سال ۱۳۹۵

نویسندگان:

بابایی، معصومه (۱) سوپروایزر کنترل عفونت - کارشناس ارشد مدیریت اجرایی - مرکز پزشکی آموزشی درمانی شهید رجایی کرج
غوغایی، مرتضی (۲) ریاست بیمارستان - متخصص داخلی - مرکز پزشکی آموزشی درمانی شهید رجایی کرج
نظری، مرتضی (۳) مدیر بیمارستان - دکتری مدیریت بیمارستانی - مرکز پزشکی آموزشی درمانی شهید رجایی کرج
محمد علیخانی، معصومه (۴) مدیر پرستاری - کارشناس پرستاری - مرکز پزشکی آموزشی درمانی شهید رجایی کرج
میردزاده، پژمان (۵) معاونت درمان بیمارستان - طب اورژانس - مرکز پزشکی آموزشی درمانی شهید رجایی کرج
قاسمی، سمیه (۶) سرپرستار ICU - کارشناس پرستاری - مرکز پزشکی آموزشی درمانی شهید رجایی کرج
ساعدی، صادق (۷) سوپروایزر آزمایشگاه - مرکز پزشکی آموزشی درمانی شهید رجایی کرج

مقدمه و هدف:

عفونت بیمارستانی با مقاومت چند دارویی به ویژه در بخش ICU از معضلات و مشکلات مهم پزشکی، اجتماعی و اقتصادی در تمام کشورها می باشد و موجب انتشار بیماریهای عفونی در جامعه، اقامت طولانی مدت بیماران در بیمارستان، افزایش هزینه های درمانی و نیز مرگ و میر مبتلایان میشود. مصرف وسیع داروهای مهارکننده سیستم ایمنی و آنتی بیوتیکها موجب افزایش افرا آسیب پذیر نسبت به این نوع عفونتها شده است. درمان عفونتهای بیمارستانی با توجه به مقاومت اغلب سویه های میکروبی بسیار مشکل و به علت طولانی شدن زمان بستری بیماران، بسیار پرهزینه می باشد. میزان شیوع این نوع از عفونتها با وضعیت بیمارستان، نوع بخش و بیمار مرتبط می باشد. هدف از مطالعه حاضر بررسی عفونتهای بیمارستانی با مقاومت چند دارویی بر حسب نوع میکروارگانیسم مسئول عفونت و نوع عفونت در بیماران بستری شده در بخش ICU مرکز آموزشی و درمانی شهید رجایی کرج بوده است.

روش کار:

این مطالعه نوع توصیفی - مقطعی بوده است که در سه ماهه اول سال ۹۵ در بخش ICU انجام شده است. از ۱۴۵ بیمار که در بخش ICU بستری شده اند، نمونه کشت ادرار و کشت ترشحات ریه از تمام بیماران در بدو ورود ارسال شده و همچنین بیمارانی که ۴۸ ساعت پس از بستری شدن دچار علائم عفونت شده بودند مورد مطالعه قرار گرفتند و باکتریها طبق روش استاندارد جداسازی شدند.

یافته ها:

میزان شیوع عفونت بیمارستانی با مقاومت چند دارویی ۸۶٪ محاسبه گردید. بیشترین میکروارگانیسم جدا شده به ترتیب شامل کلبسیلا (۲۷ درصد)، انتروباکتر (۲۱ درصد)، ای کولای (۱۴ درصد)، استاف کوآگولاز منفی (۱۴ درصد)، آسنوباکتر (۱۲ درصد)، سودومونا (۱۲ درصد) بود. بیشترین موارد عفونتهای بیمارستانی از نمونه هایی کشت ریه (۸۶٪) و کشت ادرار (۱۴٪) گرفته شده است. مقاومت چند آنتی بیوتیکی ۸۶ درصد و مقاومت تک دارویی ۱۴ درصد می باشد. بیشترین مقاومت آنتی بیوتیکی به ترتیب نسبت به آنتی بیوتیک سفتریاکسون (۲۲ درصد)، سیپروفلوکساسین (۱۷٫۶ درصد)، سفتری زوکسیم (۱۵٫۴ درصد)، آمیکاسین (۱۱٫۹ درصد)، مروپنم (۱۱٫۲ درصد)، سفنازیدیم (۱۰٫۵ درصد)، کوتریموکسازول (۵٫۶ درصد)، کلستین (۲٫۱ درصد) میباشد. ۹۰٪ کشتهای بدو ورود ارسالی عفونت تنفسی، ۹/۶٪ عفونت ادراری بوده که ۷۳/۸٪ مقاومت چند دارویی بوده که کلبسیلا میکروب غالب بوده است، که در مقایسه با سال ۱۳۹۱ مقاومت دارویی به آنتی بیوتیک های سفتری زوکسیم، سفنازیدیم، کلستین، مروپنم در سال ۱۳۹۵ اضافه شده است. ۷۰٪ بیماران سابقه دیابت و فشارخون و ۳۰٪ سابقه سکتة مغزی را داشته اند.

بحث و نتیجه گیری:

در مطالعه حاضر میزان شیوع مقاومت چند دارویی ۸۶٪ محاسبه گردید. بیشترین مقاومت دارویی در رده سنی ۵۵ سال به بالا مشاهده شد، بیشترین درصد عفونت های بیمارستانی با مقاومت چند دارویی مربوط به عفونت تنفسی می باشد که شایع ترین عفونت ICU می باشد با توجه به پذیرش بیماران با میانگین سنی ۶۰ سال و داشتن بیماریهای زمینه ای مثل دیابت و سکته مغزی قبلی و دریافت آنتی بیوتیک به تعداد زیاد در بسترهای قبلی ۷۳/۸٪. کشتهای بدو ورود ارسالی مقاومت چند دارویی می باشد. لذا برنامه ریزی در جهت انتخاب صحیح آنتی بیوتیک بر اساس آنتی بیوگرام و پایش مستمر آن در کمیته های کنترل عفونت بیمارستانی پیشنهاد می شود.

کلمات کلیدی: میکروارگانسیم، مقاومت دارویی، بخش ICU